

*УДК 378.016:796**[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-12\(58\)-264-272](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-12(58)-264-272)*

Бондаренко Ірина Григорівна кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри олімпійського та професійного спорту, Чорноморський національний університет імені Петра Могили, м. Миколаїв, <https://orcid.org/0000-0002-6651-0682>

Біла Антоніна Альбертівна старший викладач кафедри медико-біологічних основ спорту та фізкультурно-спортивної реабілітації, Чорноморський національний університет імені Петра Могили, м. Миколаїв, <https://orcid.org/0000-0002-7978-384X>

Бондаренко Олег Володимирович старший викладач кафедри базової загальної та фізичної підготовки, Чорноморський національний університет імені Петра Могили, м. Миколаїв, <https://orcid.org/0000-0002-4995-7028>

ВПЛИВ СУЧАСНИХ ЗМІН В ОЛІМПІЙСЬКІЙ КВАЛІФІКАЦІЙНІЙ СИСТЕМІ НА ЗМІСТ І ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ А7 «ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ»

Анотація. У статті проаналізовано сучасні тенденції трансформації олімпійських кваліфікаційних систем та їхній вплив на підготовку фахівців спеціальності «Фізична культура і спорт» в Україні. Підкреслено, що у Стратегії розвитку фізичної культури і спорту до 2028 р. окреслено низку проблем кадрового забезпечення, пов'язаних із відсутністю стандартизованих вимог до професійної діяльності та системи підготовки тренерів. Зміни в міжнародних кваліфікаційних моделях, зокрема посилення ролі світових рейтингів, збільшення кількості обов'язкових стартів, жорсткіші медико-біологічні вимоги та акцент на гендерній рівності, впливають на зміст професійної підготовки майбутніх фахівців спорту. У міжнародному спортивному русі зафіксовано зростання частки ліцензій, що надаються за рейтингом, – у деяких видах спорту до 60%, а максимальна тривалість кваліфікаційного періоду офіційно обмежена 24 місяцями. Показано, що модернізація Олімпійського руху, включно з впровадженням нових дисциплін та омолодженням вікової структури учасників, актуалізує потребу у підвищенні професійної компетентності тренерів, здатних працювати з юними атлетами та спортсменами високої кваліфікації. Узагальнення результатів досліджень свідчить про необхідність оновлення освітніх програм бакалаврського рівня через інтеграцію змісту щодо міжнародних кваліфікаційних стандартів, зміцнення компонентів із фізіології, спортивної медицини, підготовки дітей і підлітків, аналітики спортивних рейтингів.

Обґрунтовано, що формування сучасних професійних компетентностей майбутніх тренерів є ключовою умовою подолання кадрової кризи та забезпечення конкурентоспроможності українського спорту в умовах глобальних змін олімпійських кваліфікацій. Результати дослідження можуть бути використані для удосконалення змісту освітніх програм, формування інноваційних навчальних модулів і підвищення ефективності підготовки фахівців у сфері фізичної культури і спорту.

Ключові слова: олімпійська кваліфікація, світовий рейтинг спортсмена, юнацький спорт, освітня програма, гендерна рівність

Bondarenko Irina PhD (Physical Education and Sport), Associate Professor, Assistant professor of the Department of Olympic and Professional Sports, Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, <https://orcid.org/0000-0002-6651-0682>

Bila Antonina Senior Lecturer of the Department of Medical and Biological Fundamentals of Sport and Physical Culture and Sports Rehabilitation, Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, <https://orcid.org/0000-0002-7978-384X>

Bondarenko Oleg Senior Lecturer of the Department of Basic Military and Physical Training, Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, <https://orcid.org/0000-0002-4995-7028>

IMPACT OF CURRENT CHANGES IN THE OLYMPIC QUALIFICATION SYSTEM ON THE CONTENT AND QUALITY OF BACHELOR'S TRAINING IN SPECIALTY A7 "PHYSICAL CULTURE AND SPORTS"

Abstract. The article analyzes current trends in the transformation of Olympic qualification systems and their impact on the training of specialists in the field of “Physical Culture and Sports” in Ukraine. It is emphasized that the Strategy for the Development of Physical Culture and Sports until 2028 outlines a number of staffing issues related to the absence of standardized professional requirements and an effective system for coach education. Changes in international qualification models –including the strengthening of world ranking mechanisms, an increase in the number of mandatory competitions, stricter medical and biological requirements, and an enhanced focus on gender equality – affect the content of professional training for future sport specialists. The international sports movement demonstrates a growing share of ranking-based quotas, which in some sports reaches up to 60%, while the maximum duration of the qualification period has been officially limited to 24 months. It is shown that the modernization of the Olympic Movement, including the introduction of new disciplines and the decreasing age of elite athletes, increases the need for highly competent coaches capable of working both with young athletes and high-performance

competitors. The synthesis of research findings indicates that bachelor-level educational programs require updating through the integration of international qualification standards, as well as the reinforcement of components in physiology, sports medicine, youth athlete training, and sports ranking analytics. It is substantiated that the formation of modern professional competencies among future coaches is a key condition for overcoming the staffing crisis and ensuring the competitiveness of Ukrainian sport in the context of global changes in Olympic qualification systems. The results of the study may be applied to improve the content of educational programs, develop innovative learning modules, and enhance the effectiveness of specialist training in the field of physical culture and sports.

Keywords: Olympic qualification, athlete world ranking, youth sport, educational program, gender equality.

Постановка проблеми. Проблема підготовки кадрів в галузі спорту відображена в Стратегії розвитку фізичної культури і спорту до 2028 р. Визначено ряд проблем та причини їх виникнення: відсутність умов для визначення потреб, ведення обліку, стандартизованих вимог до професій, підготовки та професійного зростання фахівців, які здійснюють заходи з фізичної культури і спорту. В нормативному документі звернено увагу на розбалансовану систему підготовки кадрів [1].

Останні олімпійські цикли (2020-2028) стали періодами найбільш масштабних трансформацій олімпійської кваліфікаційної системи за всю історію сучасних Ігор. Відбулося глибоке оновлення принципів відбору, структур ранжування спортсменів, медико-біологічних та етичних вимог до учасників. В Україні, враховуючи військові дії, обмежене фінансування та кадрову кризу у сфері фізичної культури і спорту, модель підготовки та відбору потребує відповідності міжнародним вимогам. Це підсилює потребу модернізації освітніх програм для тренерів, спортивних менеджерів, фізіологів.

Народними депутатами України був зареєстровано Проект (від 09.08.2024) Про внесення змін до статті 49 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо уточнення вимог до фахівців, які мають право здійснювати тренерську діяльність. Запропоновано, що, як виняток, працювати тренерами (тренерами-викладачами) можуть спортсмени рівня призерів чемпіонату України серед дорослих і вище або які мають спортивне звання «Майстер спорту» і вище, за наявності сертифікату національної федерації (асоціації) з відповідного виду спорту щодо компетентності для здійснення тренерської діяльності [2]. Таким чином, в Україні визнано наявність кадрової кризи у сфері фізичної культури і спорту. Ефективне розв'язання цієї проблеми потребує подальшої систематизації, оновлення та узгодження механізмів підготовки фахівців галузі спорту, що обумовлює проблему дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Ряд науковців звернули увагу на пошук шляхів підвищення якості освіти фахівців в галузі фізичної культури і

спорту. Дослідження Іваненко Г. виявило низку проблем у впровадженні олімпійської освіти в системі підготовки фахівців галузі «Фізична культура і спорт» в Україні. Основними причинами повільного впровадження олімпійської освіти у вищих навчальних закладах є стереотипні погляди фахівців щодо формування дослідницьких тем, відсутність у студентів та викладачів досвіду участі в грантових проектах, пов'язаних з олімпійською освітою, а також консерватизм у поглядах на організацію навчального процесу. Для удосконалення залучення студентів до вивчення питань олімпійського руху запропоновано заходи: активізація роботи педагогів та студентів із пошуку грантових програм для проведення наукових досліджень; включення до завдань для самостійної роботи матеріалів та питань, які доступні на спеціалізованих спортивних ресурсах; систематичне оновлення лекційних матеріалів відповідно до змін в олімпійському русі; створення тематичних груп у соціальних мережах, де студенти можуть обмінюватися інформацією та досвідом [3]

Науковцями здійснено аналіз сучасних систем олімпійського відбору у спортивних єдиноборствах. З'ясовано, що критерії здобуття олімпійських ліцензій розробляються Міжнародними спортивними федераціями і змінюються у межах кожного олімпійського циклу. Наприклад, у циклі 2021-2024 рр. здобуття ліцензії відбувалося через позицію спортсмена в офіційних рейтингах (фехтування, дзюдо, тхеквондо) або демонстрацію визначеного результату на кваліфікаційних турнірах (боротьба, бокс). Особливості систем відбору на Ігри ХХХІІІ Олімпіади 2024 р. у Парижі включали тривалість кваліфікаційного періоду, тип ліцензії (іменна чи національного комітету), кількість змагань та наявність різних рейтингів – світового, континентального, олімпійського, особистого та командного [4]. На нашу думку, такі зміни в олімпійському відборі впливають на підготовку фахівців у галузі фізичної культури, оскільки майбутні тренери повинні вміти оцінювати систему кваліфікацій, аналізувати рейтинги та прогнозувати результативність спортсменів. Включення цих компетентностей у навчальні програми забезпечує формування майбутніх фахівців, які здатні ефективно працювати зі спортсменами високого рівня в умовах сучасного олімпійського спорту.

Мета статті – підвищення ефективності підготовки фахівців спеціальності «Фізична культура і спорт» шляхом системного аналізу реформ олімпійських кваліфікацій і обґрунтування їхнього впливу на зміст професійної підготовки фахівців галузі фізичної культури; формулювання пропозицій щодо інноваційного оновлення освітніх програм бакалаврського рівня.

Виклад основного матеріалу. Олімпійські кваліфікаційні системи останніх років комбінують умови потрапляння спортсменів на Олімпійські ігри за виконанням нормативів та світовими рейтингами, що змінює вимоги до підготовки атлетів і відбору збірних. Так, аналізуючи кваліфікаційну систему та вимоги до учасників Чемпіонату світу з легкої атлетики у Токіо (2025), можна відмітити, що як і раніше, система ґрунтується на поєднанні нормативів та

світового рейтингу. Також, як раніше, допускаються переможці певних серій, наприклад, переможці Діамантової ліги 2025 р., світового туру зі спортивної ходьби. Отже, спортсменам запропоновано кваліфікуватися декількома способами. Щоб забезпечити високий рівень конкуренції встановлюються нові нормативи для відбору спортсменів на змагання. Для деяких дисциплін визначаються кваліфікаційні періоди для виконання нормативів та світового рейтингу. Наприклад, для марафону: 18 місяців з 5 листопада 2023 року до півночі 4 травня 2025 року (незалежно від часового поясу). Для бігу на 10000 м, спортивної ходьби на 35 км, спортивної ходьби на 20 км, багатоборства та естафет: 18 місяців з 25 лютого 2024 року до півночі 24 серпня 2025 року (незалежно від часового поясу) [5].

Таким чином, конкуренція між спортсменами стане сильнішою. Чіткі «вікна» відбору дають спортсменам зрозумілий графік, коли треба показувати результат, що може стимулювати спортсменів до більш стабільних сезонів. Федераціям потрібно звертати увагу на планування виступів спортсменів таким чином, щоб атлети мали змогу показати результат у потрібний період і виступаючи на змаганнях, мали можливість підвищувати свій світовий рейтинг.

Міжнародний олімпійський комітет затвердив загальні правила і принципи, що визначають умови, при яких спортсмени і команди можуть брати участь в Іграх 2028 року. Серед основних принципів відбору участь найкращих спортсменів. Передбачено, щоб майже всі країни, представлені на рівні національних олімпійських комітетів, мали можливість змагатися на Іграх, за умови відповідності кваліфікаційним вимогам. З'являється можливість потрапляння на Ігри не лише провідних спортивних держав, а і тих, які мають менші спортивні традиції. Всі федерації, спортсмени повинні мати рівні умови для участі у відбіркових змаганнях. При розробці систем кваліфікації міжнародні федерації мають врахувати континентальні чемпіонати або мультиспортивні події як важливі етапи для відбору. Кожен вид спорту повинен гарантувати достатню, але обмежену кількість змагань, через які спортсменам можна здобути квоти на Ігри. Наголошено, що максимальний часовий проміжок для кваліфікації спортсменів має бути обмежений 24 місяцями, тобто період, протягом якого має відбутися процес кваліфікації, включно з відбірковими змаганнями [6].

В результаті аналізу документів МОК та міжнародних федерацій спостерігаються тенденції щодо посилення ролі світових рейтингів спортсменів: від 30 % до 60 % кваліфікаційних місць у багатьох видах спорту надається завдяки рейтинговому місцю спортсмена. Ускладняється система відбору спортсменів: для участі в Олімпійських іграх поєднуються континентальні, світові кваліфікації. Стандартизуються та стають ще більш жорсткішими антидопінгові вимоги (WADA). Запроваджуються механізми захисту спортсменів під час проведення Олімпійських та юнацьких Олімпійських ігор: безпечне, шанобливе середовище, вільне від насильства, зловживань, домагань, дискримінації.

Гендерна рівність була ключовим фактором під час визначення квоти спортсменів та кількості змагань. Виконавча рада Міжнародного олімпійського комітету 9 квітня 2025 р. затвердила програму заходів та квоти спортсменів на Олімпійських іграх 2028 року в Лос-Анджелесі. Вперше в історії всі командні види спорту матимуть щонайменше таку ж кількість жіночих команд, як і чоловічих. У водному поло додаються дві жіночі команди, тож тепер їх буде 12 – жіночих та 12 – чоловічих. У спортивній програмі з 10500 спортсменів кількість спортсменок становить 5333 жінки, а кількість спортсменів-чоловіків – 5167. З 351 змагання – 161 змагання серед жінок, 165 – серед чоловіків та 25 змішаних. У футболі вперше в історії Олімпіади змагатимуться більше жіночих команд (16), ніж чоловічих (12). У боксі додаткова жіноча вагова категорія забезпечує повний гендерний паритет у всіх видах змагань, зберігаючи при цьому рівні квоти для чоловіків і жінок, як це було у Парижі в 2024 році. Комісією з Олімпійської програми та принципів, які затверджено у 2023 році, передбачено, що Олімпійських ігри повинні бути гендерно рівними, глобально привабливими, орієнтованими на спортсменів [7].

В багатьох видах спорту для виступу спортсменів на Олімпійських іграх передбачена вимога виступати на певній кількості змагань, мати активний рейтинг. Наприклад, у системі відбору на Олімпіаду Міжнародної федерації важкої атлетики спортсмен повинен бути включений в «Олімпійський кваліфікаційний рейтинг» – при цьому враховуються результати на міжнародних змаганнях за весь період кваліфікації. Щоб потрапити до цього рейтингу, спортсмен повинен обов'язково виступити на Чемпіонаті світу з важкої атлетики 2023 р. та на Кубку світу 2024 р., а також взяти участь щонайменше у трьох інших визначених змаганнях (наприклад: Чемпіонат світу, континентальні чемпіонати; Гран-прі тощо). Чітко встановлено і період кваліфікації: з 1 серпня 2022 до 28 квітня 2024. Якщо спортсмен не виконує умови і не бере участі у потрібних стартах, його результати не включаються до Олімпійського кваліфікаційного рейтингу, і він практично втрачає шанс кваліфікуватися, навіть за умови високих результатів в окремих змаганнях. Таким чином, стимулюються регулярні виступи спортсменів протягом всього кваліфікаційного періоду, а не лише одноразові результати, коли спортсмен може один раз показати високий результат. Рейтинг формується на основі участі спортсмена у декількох змаганнях, «обов'язкових» стартах. Для федерацій і тренерів значно зростають організаційні та фінансові вимоги: потрібно планувати участь у кількох міжнародних стартах, забезпечувати логістику, допінг-контроль, підтримку спортсменів тощо. Для спортсмена це означає додаткове навантаження та необхідність постійно підтримувати форму, бути готовим до виступів протягом 2 років перед Олімпіадою [8].

Сучасні вимоги до спортсменів постійно зростають: міжнародні федерації, такі як Міжнародна асоціація легкої атлетики, Міжнародна федерація водних видів спорту регулярно оновлюють кваліфікаційні стандарти для спортсменів та

правила їх участі у чемпіонатах, що підвищує технічні й медико-біологічні вимоги до підготовки атлетів. Для прикладу, система кваліфікації на чемпіонати світу з легкої атлетики передбачає суворе виконання стандартів або потрапляння в рейтинговий топ для відбору на турніри найвищого рівня, що змушує спортсменів підтримувати стабільно високий рівень фізичної форми протягом тривалого періоду кваліфікації [5]. У плаванні аналогічно діють часові кваліфікаційні стандарти «А» та «Б», які визначають право участі у світових змаганнях. Зі зростанням інтенсивності календаря змагань збільшується і фізіологічне навантаження на організм спортсмена, що вимагає від тренерів глибоких знань у галузі фізіології навантажень, відновлення після тренувань, адаптації до стресу та харчування. На цьому тлі можливо розглянути запровадження дисципліни – «Медико-біологічне забезпечення спортсменів високої кваліфікації», яка б системно готувала фахівців для роботи з елітними спортсменами, які здатні витримувати навантаження у сучасному олімпійському циклі.

МОК, у співпраці з відповідними Міжнародними федераціями та Організаційними комітетами відповідних Ігор, включив фрістайл, скейтбординг та брейкінг до Олімпійської програми літніх Ігор. Подібні події можна спостерігати також на Зимових Олімпійських іграх: змагання з хафпайпу, слопстайлу. Це помітне впровадження молодіжних видів спорту, як частина зусиль МОК щодо модернізації олімпійської програми, що дозволить залучити молодь, ЗМІ та нових спонсорів. Сучасні дослідження вікової динаміки учасників Олімпійських ігор свідчать про важливу трансформацію у структурі підготовки спортсменів. Попри відносну стабільність середнього віку фіналістів протягом останніх десятиліть, зростає частка дуже молодих атлетів, які досягають високих результатів у віці 16 років і молодше. Аналіз вікових тенденцій за столітній період (1924–2024) демонструє суттєві відмінності між чоловіками й жінками, а також між традиційними та новими олімпійськими видами спорту, що свідчить про різні моделі вікового розвитку спортивної майстерності. Поява так званих «дітей-атлетів» на рівні дорослого спорту актуалізує питання їх фізичної, психологічної та етичної безпеки. У цьому контексті наголошується на необхідності формування збалансованої політики МОК та національних спортивних федерацій, яка поєднуватиме стратегічний розвиток Олімпійського руху з пріоритетним забезпеченням добробуту й здоров'я спортсменів [9]. Таким чином, омоложення учасників Олімпійських ігор у поєднанні з активним включенням молодіжних, екстремальних і технічно складних видів спорту зумовлює суттєву зміну вимог до підготовки спортсменів на етапах ранньої спеціалізації. Залучення спортсменів віком 14-16 років до участі у змаганнях найвищого рівня потребує високого рівня професійної готовності тренерів і педагогів, які працюють у системі юнацького спорту. Це передбачає глибоке розуміння вікової фізіології, механізмів розвитку координаційних здібностей, специфіки навантажень у молодіжних видах спорту,

профілактики травматизму. У цьому контексті необхідне посилення освітньої складової у підготовці бакалаврів спеціальності «Фізична культура і спорт», зокрема через упровадження спеціальних компонентів, вдосконалення тем, розділів, які б вдосконалювали роботу з юними спортсменами. До таких доцільно віднести: «Юнацький спорт високих досягнень», «Медико-біологічні основи тренування дітей та підлітків». Включення цих компонентів забезпечить формування у майбутніх фахівців компетентностей, які необхідні для роботи в умовах сучасного олімпійського спорту.

Висновки. Результати досліджень свідчать, що сучасні олімпійські кваліфікаційні системи істотно підвищують вимоги до професійної компетентності тренерів, інших фахівців галузі спорту. Тому, навчальні плани закладів вищої освіти в Україні повинні корелювати із актуальними міжнародними тенденціями з метою подолання кадрового дефіциту та формування конкурентоспроможних спеціалістів. Таким чином, інтеграція змісту щодо кваліфікаційних систем МОК та міжнародних федерацій у підготовку бакалаврів постає важливим завданням, що визначає готовність майбутніх тренерів працювати в умовах високої конкуренції та динамічних змін міжнародних правил. Ці зміни впливають на зміст професійної підготовки фахівців спорту, зокрема на необхідність розширення модулів з теорії спорту, фізіології, біомеханіки, психології та спортивної медицини. Підготовка бакалаврів має бути спрямована не лише на формування загальних тренерських умінь, а й на розвиток спеціалізованих знань щодо підготовки спортсменів раннього віку, забезпечення їхнього здоров'я, безпеки та сталого спортивного розвитку. Це є ключовою умовою для ефективного реагування на глобальні зміни у спортивній сфері та підтримання конкурентоспроможності національних збірних у майбутніх Олімпійських циклах.

Література:

1. Про затвердження Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 04.11.2020 року No 1089. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-2020-%D0%BF#Text>
2. Проект Закону про внесення змін до статті 49 Закону України "Про фізичну культуру і спорт" щодо уточнення вимог до фахівців, які мають право здійснювати тренерську діяльність. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://itd.rada.gov.ua/billinfo/Bills/Card/44690?utm_source=chatgpt.com
3. Іваненко Г.О. Олімпійська освіта в системі підготовки фахівців у галузі фізичної культури і спорту в Україні / Г.О. Іваненко / Спортивний вісник Придніпров'я. –2019. – №1. С. – 25-31. Режим доступу: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/27410/1/H_Ivanenko_SVP_1_BGKU.pdf
4. Задорожна О. Р. Аналіз особливостей систем олімпійського відбору у спортивних єдиноборствах / О.Р. Задорожна, Н.В. Нерода, М.В. Кожокар, С.М. Первухіна // Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. – 2023. – №15. – С. 89-93. Режим доступу: [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.04\(163\).17](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.04(163).17)
5. Qualification System and Entry Standards – July 2024. *World Athletics Championships Tokyo 25*. URL: <https://assets.aws.worldathletics.org/document/6751bd83aa5b7718a0dfd3aa.pdf>

6. Games of the XXXIV Olympiad, Los Angeles 2028 Qualification System Principles. *International Olympic Committee*. URL: <https://stillmed.olympics.com/media/Documents/Olympic-Games/LA28/QSP-Los-Angeles-2028.pdf>

7. Los Angeles 2028 event programme marks strong commitment towards innovation and gender equality. *International Olympic Committee*. URL: <https://www.olympics.com/ioc/news/la28-event-programme-marks-strong-commitment-towards-innovation-and-gender-equality>

8. Qualification system – Games of the XXXIII Olympiad – Paris 2024. *International Weightlifting Federation*. URL: <https://www.playthegame.org/media/4qzdahlq/paris-2024-weightlifting-qualification-system-eng-draft.pdf>

9. Weber A. C., Weber S. Balancing athlete well-being and strategic growth of the Olympic Games: Age trends and the evolution of children-athletes winning Olympic awards between 1924 and 2024. *Child Abuse Review*, 2025, 34(4), 1–8. DOI: <https://doi.org/10.1002/car.70062>

References:

1. Kabinet Ministriv Ukrainy (2020). Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 04.11.2020 roku No 1089. Pro zatverdzhennia Stratehii rozvytku fizychnoi kultury i sportu na period do 2028 roku [On approval of the Strategy for the development of physical culture and sports for the period until 2028]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-2020-%D0%BF#Text>. [in Ukrainian].

2. Proekt Zakonu pro vnesennia zmin do statii 49 Zakonu Ukrainy "Pro fizychnu kulturu i sport" shchodo utochnennia vymoh do fakhivtsiv, yaki maiut pravo zdiisniuvaty trenersku diialnist. [Draft Law on Amendments to Article 49 of the Law of Ukraine "On Physical Culture and Sports" to clarify the requirements for specialists who have the right to carry out coaching activities». (n.d.). Retrieved from https://itd.rada.gov.ua/billinfo/Bills/Card/44690?utm_source=chatgpt.com

3. Ivanenko H.O. (2019). Olimpiiska osvita v systemi pidhotovky fakhivtsiv u haluzi fizychnoi kultury i sportu v Ukraini [Olympic education in the system of training specialists in the field of physical culture and sports in Ukraine]. *Sportyvnyi visnyk Prydniprovia – Sports Bulletin of the Dnieper Region*, 1, 25-33 [in Ukrainian].

4. Zadorozhna, O.R., Neroda, N.V., Kozhokar M.V., & Pervukhina S.M. (2023). Analiz osoblyvostei system olimpiiskoho vidboru u sportyvnykh yedynoborstvakh [Analysis of the features of Olympic selection systems in martial arts]. *Naukovyi chasopys Ukrainskoho derzhavnoho universytetu imeni Mykhaila Drahomanova – Scientific Journal of the Mykhailo Dragomanov Ukrainian State University*, 15, 89-93. Retrieved from [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.04\(163\).17](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.04(163).17) [in Ukrainian].

5. World Athletics. (2024). *Qualification system and entry standards – July 2024: World Athletics Championships Tokyo 25*. https://assets.aws.worldathletics.org/document/6751bd83aa5b7718a0dfd3aa.pdf?utm_source=chatgpt.com

6. International Olympic Committee. (2023). *Games of the XXXIV Olympiad, Los Angeles 2028: Qualification system principles*. <https://stillmed.olympics.com/media/Documents/Olympic-Games/LA28/QSP-Los-Angeles-2028.pdf>

7. International Olympic Committee. (2023). *Los Angeles 2028 event programme marks strong commitment towards innovation and gender equality*. <https://www.olympics.com/ioc/news/la28-event-programme-marks-strong-commitment-towards-innovation-and-gender-equality>

8. International Weightlifting Federation. (2020). *Qualification system – Games of the XXXIII Olympiad – Paris 2024*. https://www.playthegame.org/media/4qzdahlq/paris-2024-weightlifting-qualification-system-eng-draft.pdf?utm_source=chatgpt.com

9. Weber, A. C., & Weber, S. (2025). Balancing athlete well-being and strategic growth of the Olympic Games: Age trends and the evolution of children-athletes winning Olympic awards between 1924 and 2024. *Child Abuse Review*, 34(4), 1–8. <https://doi.org/10.1002/car.70062>